

Krugman รั้งรางวัลโนเบลเศรษฐศาสตร์

วรากรณ์ สามโกเศศ

วันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2551

ไม่บ่อยครั้งนักที่ผู้รับรางวัลโนเบลสาขาเศรษฐศาสตร์เป็นที่รู้จักกันดีอยู่แล้วโดยสาธารณชน รางวัลประจำปี 2551 นี้ เพิ่งประกาศไปเข้าขายนี้นี้เพราะผู้ได้รับรางวัลคือ Paul Krugman นักวิจารณ์สังคมและเศรษฐกิจคนสำคัญของโลก เขาเป็นคอลัมนิสต์ของหนังสือพิมพ์ยักษ์ New York Times มายาวนาน

เศรษฐศาสตร์เป็นหนึ่งใน 7 สาขา (การแพทย์ ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา สังคมศึกษา วรรณกรรม และ เศรษฐศาสตร์) ที่มีการมอบรางวัลโนเบลกันทุกปีโดย The Royal Swedish Academy of Sciences เป็นผู้คัดเลือก Krugman ชาวอเมริกันเชื้อสายยิว อายุ 55 ปี เป็นผู้ได้รับรางวัลคนเดียวในปีนี้ ซึ่งค่อนข้างแตกต่างจากหลายปีที่ผ่านมา เขาจึงรับเงินรางวัลไป 10 ล้านโครน (ประมาณ 44 ล้านบาท)

Krugman ปัจจุบันเป็นอาจารย์อยู่ที่ Princeton เขาเขียนบทความวิชาการกว่า 200 ชิ้น และหนังสือ 20 เล่ม ทั้งวิชาการและไม่วิชาการ ตำราเล่มหนึ่งของเขาที่รู้จักกันดีและใช้เป็นมาตรฐานทั่วโลกในวิชา International Economics ก็คือ International Economics : Theory and Practice

สาธารณชนทั่วโลกรู้จักเขาดีจากการเป็นนักวิจารณ์เศรษฐกิจโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นไม้เบื่อไม้เมากับประธานาธิบดีบุชตลอด 8 ปีที่ผ่านมา คำวิจารณ์ของเขามีเหตุผล มีข้อมูลสนับสนุนอย่างน่าเชื่อถือ คอลัมน์ของเขาถือได้ว่ามีอิทธิพลต่อความคิดในด้านเศรษฐกิจทั่วโลก เขาได้รับการยอมรับว่าเป็น 1 ใน 50 นักเศรษฐศาสตร์ที่มีอิทธิพลมากที่สุดในโลกในปัจจุบัน

ก่อนวิกฤตเศรษฐกิจ "ต้มยำกุ้ง" เมื่อ 10 ปีก่อน เขาวิจารณ์นโยบายอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และไทย ก่อนหน้านั้นเขาสนับสนุนข้อถกเถียงของนักเศรษฐศาสตร์สองคนคือ Laurence Lau และ Alwyn Young ที่ว่าการเจริญเติบโตอย่างน่ามหัศจรรย์ของเศรษฐกิจในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เรื่องน่าตื่นเต้นหรือเป็นผลจากโมเดลทางเศรษฐกิจใหม่แต่อย่างใด หากเป็นเพียงปรากฏการณ์ที่เกิดจากการใช้แรงงานและทุนมากขึ้นเป็นพิเศษเท่านั้น

Krugman อธิบายว่าอัตราการเจริญเติบโตสูงเช่นนี้จะไม่ยั่งยืน เพราะมิได้เป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของผลิตภาพ (productivity growth) หรือการเพิ่มขึ้นของความสามารถในการผลิตของแต่ละหน่วยของวัตถุดิบซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการสร้างความกินดีอยู่ดีของทุกสังคม เขาพยากรณ์ว่าเมื่อวัตถุดิบถูกใช้งานมากขึ้นจนเกือบเต็มที่แล้ว และหากมีปัจจัยแวดล้อมที่ไม่สนับสนุนการขยายตัว เศรษฐกิจในเอเชียตะวันออกก็จะประสบปัญหา กล่าวคือเศรษฐกิจไม่สามารถขยายตัวได้อย่างอัศจรรย์เหมือนเดิม

Krugman ได้มาพูดที่ประเทศไทยเมื่อ 3 ปีก่อน ในการเตรียมงานครั้งนั้นผู้เขียนกับเพื่อนๆ ได้ช่วยกันเขียนเรื่องราวของเขาในสื่อเพื่อปูพื้นฐานความเข้าใจ ผู้เขียนได้มีโอกาสพูดคุยกับเขาด้วยอย่างรู้สึกประทับใจในความจริงใจของเขามที่มีต่อเศรษฐกิจต่างๆ ในโลก

ในการบรรยายครั้งนั้นจำได้แม่นยำว่าเขาได้พูดถึงเรื่องฟองสบู่ของอสังหาริมทรัพย์ในสหรัฐอเมริกา ได้เตือนว่าจะนำมาซึ่งปัญหา (แต่เขาไม่ได้บอกว่าจะร้ายแรงถึงกับนำไปสู่วิกฤต "แฮมเบอร์เกอร์" ดังเช่นที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ เพราะก็คงนึกไม่ถึงเหมือนกัน)

การเป็นเพียงนักคิด นักวิจารณ์ และคอลัมนิสต์ ไม่ว่าจะมีคนอ่านมากเพียงใดก็ไม่อาจทำให้เป็นผู้ได้รับรางวัลโนเบลได้ หากจะได้รับการยกย่องก็จำเป็นต้องมีส่วนอย่างสำคัญในการนำสิ่งใหม่ๆ เข้ามาในเศรษฐศาสตร์เพื่อให้เข้าใจโลกได้ดียิ่งขึ้น

ในเรื่องการค้าระหว่างประเทศ นับตั้งแต่ ค.ศ.1800 เป็นต้นมา ทฤษฎีของ David Ricardo เรื่อง Comparative Advantage (ข้อได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ) ซึ่งอธิบายว่าแต่ละประเทศส่งสินค้าออกไปขายไม่เหมือนกันก็เนื่องมาจากข้อได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบในด้านต้นทุนของแต่ละประเทศแตกต่างกัน

ทฤษฎีนี้เป็นหลักของการอธิบายการค้าระหว่างประเทศมา ยาวนานและขยายความด้วยงานของ Eli Heckscher และ Bertil Ohlin ในเรื่องการเข้าถึงปัจจัยการผลิต การ มีทุนและแรงงานที่แตกต่างกันในเชิงเปรียบเทียบ เทคโนโลยีที่แตกต่างกัน ฯลฯ จนสรุปว่าการค้าระหว่าง ประเทศทำให้แต่ละประเทศเน้นการผลิตเพื่อส่งออกสินค้า แต่ละอย่างแตกต่างกันไป

สิ่งที่เกิดขึ้นในโลกการค้าระหว่างประเทศเป็นจริงตาม คำอธิบายที่น่าเชื่อถือนี้มาเป็นเวลาช้านาน อย่างไรก็ตาม ในช่วงครึ่งหลังของศตวรรษที่ 20 แบบแผนของการค้า ระหว่างประเทศผิดแปลกไปจากคำอธิบาย กล่าวคือเกิด การค้าระหว่างประเทศที่รั่วรายในสินค้าจากอุตสาหกรรม เดียวกัน (intra-industry trade) บางประเทศส่งออกและ นำเข้าสินค้าที่เกือบจะเป็นประเภทเดียวกัน เช่น สวีเดน ทั้งส่งออกและนำเข้ารถยนต์

ในปี 1979 Krugman เสนอคำอธิบายอย่างชัดเจน เกี่ยวกับแบบแผนการค้าที่เกิดขึ้นใหม่อย่างที่ไม่เคยมีใครทำ มาก่อน ซึ่งหมายความว่าเขาพัฒนา ดัดแปลง และปฏิเสธ บางส่วนของทฤษฎี Comparative Advantage ที่รั่วเรียน กันมากกว่า 200 ปี

การนำเสนอครั้งนี้ของ Krugman โดยแท้จริงแล้วก็คือการ นำเสนอทฤษฎีใหม่ของการค้าระหว่างประเทศโดยอธิบาย ปรากฏการณ์ใหม่ที่เกิดขึ้นโดยอาศัย concept ทาง เศรษฐศาสตร์ที่เรียกว่า economy of scale (การลดลง ของต้นทุนอันเนื่องมาจากขนาดของการผลิต) กล่าวคือใน การผลิตสินค้าถ้าผลิตในขนาดการผลิตขนาดใหญ่ ต้นทุน ต่อหน่วยก็จะลดลง ตัวอย่างมีให้เห็นง่ายๆ คืออาหารถุง (ขายได้ 20-30 บาท เพราะทำกับข้าวขายแต่ละครั้งแบบ เลี้ยงยักษ์) ข้าวสุกถุงละ 5 บาท (แถวหน้ามหาวิทยาลัย รามคำแหงหุงข้าวแบบหนึ่งครั้งละเป็นกระสอบ) ค่าไฟฟ้า ค่าประปา บัญจากต่างประเทศ มีราคาถูกเพราะมีการผลิต ขนาดใหญ่

บทความ 10 หน้าของ Krugman ใน Journal of International Economics ในปี 1979 เสนอทฤษฎีใหม่ นี้ที่ระบุว่าภายใต้การมีสนิมที่หลากหลายของผู้บริโภค การค้าระหว่างประเทศในลักษณะ intra-industry trade จะเกิดขึ้นได้ทั้งที่มีความแตกต่างกันและเหมือนกันในการ เข้าถึงเทคโนโลยี และการมีปัจจัยการผลิต

โมเดลของ Krugman อธิบายว่าจะเป็นประโยชน์แก่แต่ละ

ประเทศหากจะเชี่ยวชาญในการผลิตสินค้าแต่ละแบรนด์ โดยหาประโยชน์จาก economy of scale และขายให้ ประเทศอื่นซึ่งก็ทำอย่างเดียวกัน ดังนั้นการค้าระหว่าง ประเทศจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้บริโภคทั่วโลกได้ บริโภคสินค้าหลากหลายและผู้ผลิตก็สามารถผลิตได้ใน ราคาต่ำ

economy of scale มีบทบาทสำคัญที่ทำให้ intra-industry เกิดขึ้นได้และเป็นตัวอธิบายแบบแผนใหม่ของการค้าระหว่างประเทศ ถึงแม้ทฤษฎีใหม่จะสามารถอธิบาย ปรากฏการณ์ใหม่ได้ดีกว่าทฤษฎี Comparative Advantage ดั้งเดิม แต่ก็เชื่อว่าจะทดแทนเสียทั้งหมด ความสำคัญของทฤษฎีใหม่อยู่ตรงที่ว่ามันได้เสริม คำอธิบายของทฤษฎีเก่า (รวมทั้งทฤษฎี Heckscher-Ohlin) พร้อมกับเปิดโอเคียใหม่ซึ่งกระตุ้นให้เกิดงาน ศึกษาวิจัยขึ้นมาอีกมากมายใน 30 ปีที่ผ่านมาซึ่งทำให้ เข้าใจได้ดีขึ้นว่าโลกาภิวัตน์มีผลกระทบต่อโลกอย่างไร การค้าระหว่างประเทศมีผลกระทบอย่างไร และเมื่อเข้าใจ ชัดเจนขึ้นก็ทำให้สามารถรับมือกับปัญหาได้ดีขึ้นกว่าเดิม เป็นอันมาก

Krugman สมควรที่จะได้รับรางวัลนี้อย่างยิ่งเพราะไม่ เพียงแต่สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ แก่โลกเท่านั้น วัตรปฏิบัติใน ชีวิตของเขาก็ไม่มีอะไรที่จะตำหนิได้ มีความมั่นคงในความ เชื่อของเขาที่ว่าโลกาภิวัตน์เป็นผลดีแก่โลกตราบที่อยู่ ภายใต้อการสอดส่องกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพ